

70. Nazogastrik Sonda Takma

Tanımlar

Nazogastrik Sonda Uygulaması: Özellikle hastanın mide içeriğinin boşaltılması, kendine zarar verme amacıyla ilaç içme durumunda mide içinin yıkanması ve kusma sonucu aspirasyon (hava yoluna mide içeriğinin kaçması) riski olan hastalara burun deliklerinden ince boru sokularak mideye ulaşılması işlemidir.

Amaç

Erken post-operatif dönemde mide içeriğini boşaltmak, bilinci kapalı hastada aspirasyonu önlemek ve beslenmeyi sağlamak.

Uygulama Basamakları

- ✓ Eller yıkanıp kurulanır.
- ✓ Hastaya işlem hakkında bilgi verilir.
- ✓ Hasta oturur pozisyona getirilir.
- ✓ Nazogastrik sonda uzunluğu ölçülür.
- ✓ Flasterler hazırlanır.
- ✓ Eldiven giyilir.
- ✓ Nazogastrik sonda burun deliğinden önce burun tabanına paralel, sonra aşağıya ve arkaya doğru itilir.
- ✓ Hastanın başı öne doğru fleksiyona getirilir, sonda bir miktar ilerletildikten sonra eski konumuna getirilir.
- ✓ Hastaya, sondayı boğazında hissettiğinde yutkunması söylenir.
- ✓ Bir sorun yaşanmaz ise sonda yavaş yavaş, önceden işaretlenen yere dek ilerletilir.
- ✓ İşaretli yer burun delikleri hizasına geldiğinde, sonda yardımcı personele tutturulur.
- ✓ Sonda ucuna sondaya uygun bir enjektör takılarak mideden sıvı gelip gelmediği kontrol edilir.
- ✓ Sıvı gelirse, yavaşça aspire edilerek gelen tüm sıvı boşaltılır.
- ✓ Sıvı gelişi durunca enjektöre 5 ml kadar hava çekilir.
- ✓ Steteskop ile hastanın epigastriumu dinlenir.
- ✓ Epigastrium dinlenirken enjektördeki hava yavaş yavaş içeri verilir.
- ✓ Sondanın ucunun mideye ulaştığından, sıvı içinden geçen hava kabarcıklarının sesinin duyulmasıyla emin olunur.
- ✓ Enjektör yeniden aspirasyon için kullanılarak verilen hava olabildiğince boşaltılır.
- ✓ Sonda kelebek flaster yöntemi ile burna tespit edilir.
- ✓ Sondanın ucuna uygun bir uzatıcı takılarak hastadan daha aşağıda duran bir şişeye serbest boşalma için, borunun ucu yerleştirilir.
- ✓ Eldiven ve kullanılmış diğer atıklar güvenli biçimde ilgili atık kutusuna atılır ve eller yıkanır.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Sonda ölçümü: Nazogastrik sondanın içeri itilecek ucu hastanın burun delikleri hizasına getirilir. Diğer el ile sonda kulak memesine dek uzatılır. Kulak memesi hizasındaki bölüm tutulurken, burun ucundaki bölümü bırakılır. Sonda, serbest olan el ile boyun yanından, göğüs duvarı önünde, karna doğru, orta

hatta yerleştirilir. Sondanın ksifoid alt ucuna gelen bölümü tutulur. Burun-kulak memesi-ksifoid alt ucu arasındaki uzaklık, burundan mideye ulaşım için gereken uzaklıktır. ✓ Potansiyel komplikasyonlar arasında yerleştirme hataları mortal sonuçlara yol açması açısından önemli bir yere sahiptir. Nörolojik bozukluğu olan, bilinci kapalı, yutma fonksiyonları zayıflamış hastalarda tüpün yerinin doğruluğunu oskültasyon ya da hava insüflasyonu ile belirlemek deneyimli ellerde bile zor olabilir. Bu tür hastalarda radyolojik doğrulamaya başvurulmalıdır.	
Kullanılan Araç ve Gereçler	
✓ Nazogastrik sonda ✓ Enjektör ✓ Flaster ✓ Eldiven ✓ Stetoskop	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Aritmi ✓ Ampiyem ✓ Mide Perforasyonu ✓ Miyokard İnfarktüsü ✓ Orta Kulak İltihabı ✓ Tüpün Pulmoner Ağaca Yerleştirilmesi ✓ Epistaksis ✓ Gastrointestinal Kanama ✓ Nazal Mukozal Ülserasyon ✓ Pnömotoraks ✓ Piriform Sinüs Perforasyonu ✓ Trakeobronşiyal Travma ✓ Duodenal Perforasyon ✓ Özofagus Perforasyonu ✓ Pulmoner Aspirasyon ✓ Reflü Özofajit ✓ Trakeoözofageal Fistül ve Tüp Tıkanıklığı	✓ Hastalık bulaş riski vb.